

SURUNKALI BUYRAK KASALLIKLARI MAVJUD BOLALARNING KLINIK- LABORATOR XUSUSIYATLARI

**Qaxxorov Bunyod Abduraimovich,
Kenjayev Yodgor Mamatqulovich**

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti Tibbiyot fakulteti

Kirish: Surunkali buyrak kasalliklarining butun dunyoda sog'liqni saqlash tizimida dolzarbligi va bolalar orasida tarqalish darajasi yoritilgan. Bolalarda buyrak yetishmovchiligining klinik va laborator jihatlarini aniqlash bo'yicha olib borilgan ilmiy ishlarning cheklanganligi ta'kidlangan.

Tadqiqot maqsadi: Surunkali buyrak kasalliklariga chalingan bolalarning klinik-laborator xususiyatlarini o'rganish va ular orasida aniqlangan asosiy o'zgarishlarni baholash.

Material va metodlar: Tadqiqot Toshkent tibbiyot akademiyasi Termiz filiali bolalar nefrologiyasi bo'limida amalga oshirilgan bo'lib, 7-18 yoshdagi 74 nafar bola ishtirok etgan. Tekshiruvlar qatoriga arterial qon bosimi, umumiy qon va siydik tahlillari, biokimyoviy tadqiqotlar, buyraklarning ultratovush tekshiruvi va rentgenografiya kiradi.

Natijalar: Surunkali buyrak kasalliklari muddatlari bo'yicha guruhlangan bolalarda kasallikning davomiyligi va klinik shakllari farqlari qayd etilgan. Glomerulonefritning nefrotik, gematurik va aralash shakllari orasida klinik va laborator ko'rsatkichlar bo'yicha sezilarli tafovutlar aniqlandi. Gemodinamika o'zgarishlari kasallikning faollik darajasi va shakliga bog'liqligi kuzatildi.

Xulosa: Tadqiqot natijalari surunkali buyrak kasalliklarining bolalar orasidagi xususiyatlarini tushinishda yordam beradi. Xususan, nefrotik shakl gematurik va aralash shakllarga qaraganda tez-tez uchrab, jiddiy klinik belgilar, jumladan, assit va perikardit bilan namoyon bo'lishi aniqlangan.

Tavsiya: Maqolani xalqaro tibbiy jurnallarda chop etishdan oldin quyidagilarni ko'rib chiqish mumkin: Xalqaro miqyosdagi yangi adabiyotlarni kiritish; Grafiklar yoki jadvallar orqali ma'lumotlarni tasvirlash; Kasallikni davolashga oid qo'shimcha amaliy tavsiyalarni kiritish.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Abduraxmanov, A. N., & Saidov, J. B. (2019). "Surunkali buyrak kasalliklarining epidemiologiyasi va ularni erta aniqlash usullari." *O'zbekiston tibbiyoti jurnali*, 4(3), 45-51.
2. Karimova, D. Sh., & Hamidov, U. A. (2020). "Surunkali glomerulonefritlarning klinik shakllarini baholash." *Tibbiyotda yangi tendensiyalar*, 18(2), 78-85.
3. Ismatov, Sh. T., & Rahimova, F. A. (2021). "Surunkali buyrak kasalliklarining qon bosimi bilan bog'liq xususiyatlari." *Klinik tahlillar va tadqiqotlar jurnali*, 12(5), 110-117.
4. Yusupov, F. R., & Xasanov, R. T. (2019). "Bolalarda buyrak gemodinamikasini baholash usullari." *O'zbekiston nefrologiya jurnali*, 22(7), 112-119.